

Leszek Kołodziejski

EDUKACJA ONKOLOGICZNA

Nowotwory -

**największe wyzwanie
XXI wieku**

1/3 nowotworów można zapobiec

1/3 wyleczyć

1/3 chorych polepszyć standard życia

POLSKA – gorsze wyniki leczenia nowotworów
niż UE i USA przy tych samych metodach
leczenia onkologicznego

powód?

nowotwory późno wykrywane,
bardziej zaawansowane

dlaczego?

niższy poziom edukacji
onkologicznej społeczeństwa

SPOŁECZEŃSTWO

Myślenie

Średniowiecze

Leczenie

XXI wiek

STEREOTYPY

RAK = wyrok śmierci

- ✓ nie myślę o raku więc go nie mam
- ✓ unikam badań, żeby nie wykryć czegoś złego
- ✓ nie ruszać raka, to będzie spokojnie
- ✓ leczenie onkologiczne szkodzi zdrowiu
- ✓ leczenie niekonwencjonalne nigdy nie szkodzi, a często pomaga
- ✓ rakiem można się zarazić (dzieci)

a jednak

**co drugi chory jest trwale wyleczony
a może być znacznie lepiej**

WIARA W SKUTECZNOŚĆ LECZENIA

niesprawdzonymi metodami
diety, głodówki, witaminy, mikroelementy,
wyciągi z roślin, zwierząt, minerałów,
przekazywanie energii, bioenergoterapia

wiara w metody specjalistów zza oceanu
antyneoplastrony, medycyna chińska, tajska,
indyjska

Przeciwstawianie opiniom specjalistów opinii
potocznych lub konsultacji dr Google

Niski poziom wiedzy onkologicznej rodzi lęk przed nieznanym

Większość chorych rozpoczyna
leczenie zbyt późno

Mimo prawidłowego leczenia,
ale zastosowanego zbyt późno
chory umiera – utrwała to stereotyp:
rak = wyrok śmierci

EDUKACJA
powszechna
tania

działania
populacyjne
efekty populacyjne

TERAPIA
ułamek
populacji
droga

leczenie małej
grupy
wyleczenie mniejszej
grupy

EFEKTYWNOŚĆ WALKI Z RAKIEM

EDUKACJA

Profilaktyka pierwotna

- znajomość przyczyn
- zapobieganie chorobie

Profilaktyka wtórna

- znajomość objawów
- wczesne wykrywanie

Terapia

- znajomość metod
- leczenie skojarzone

ŹRÓDŁA EDUKACJI ONKOLOGICZNEJ

**PEWNE
WIARYGODNE**

wykładowcy
uniwersyteccy
lekarze specjaliści
literatura fachowa

niedostępne
dla większości
społeczeństwa

**WIARYGODNOŚĆ
WĄTPLIWA**

internet
media
prasa popularna

powszechnie
dostępne

**NAJCZĘŚCIEJ
NIEWIARYGODNE**

kontakty
interpersonane

Korzyści społeczne z edukacji onkologicznej

Zmiana stylu życia na prozdrowotny

Obniżenie lęku społecznego przed nowotworem

Akceptacja działań prozdrowotnych

- badań przesiewowych
- szczepień ochronnych

Znajomość objawów nowotworów

- wczesne rozpoznania

Znajomość metod leczenia

- wczesne i efektywne leczenie

Zmiana postaw społecznych wobec chorych (wykluczenie społeczne, utrata pracy, więzi rodzinnych i towarzyskich).

Znajomość zagrożenia zmniejsza jego negatywne skutki

NAJWIĘKSZY WPŁYW NA WYLECZALNOŚĆ

świadomość zdrowotna
czujność onkologiczna

EDUKACJA

**Wczesne
rozpoznanie**

Podejrzenie nowotworu

1. Guz – zgrubienie tkanek
2. Niegojące się owrzodzenie
3. Zmiany w normalnym funkcjonowaniu narządów
(kaszel, chrypka, trudności połykania, zmiana rytmu wypróżnień)

Podejrzenie nowotworu

- 4. Krwawienie lub nieprawidłowa wydzielina z otworów naturalnych
- 5. Zmiana koloru i kształtu znamion
- 6. Nieuzasadniona utrata masy ciała

PROZDROWOTNY STYL ŻYCIA

**Nikt nie będzie
dbał o nasze zdrowie
lepiej niż my sami**